

NYELVTANI MAGYARÁZATOK

A jelen kifejezési formái

A simple present tense

Képzése: az ige 1. szótári (főnévi igenévi) alakjával. Egyes szám 3. személyben az ige **-s** személyragot kap. Kérdő és tagadó mondat: **do / does** + főnévi igenév.

▶▶ **Gyak. 1., 2.**

Az alábbi esetekben használjuk

1. Jill **walks** her dog three times a day.
Jill naponta háromszor sétáltatja a kutyáját.
Does the 7 bus **stop** here? • Megáll itt a hetes busz?
I **do** a lot of jobs around the house. • Sokféle házimunkát végzek.

Itt szokásos, rendszeresen ismétlődő eseményt, történést fejezünk ki. Magyarra gyakran *szoktam/szokott*-tal fordítjuk.

My father **always** goes to bed late.
Apám mindig későn megy aludni/szokott aludni menni.
Who **usually** walks the dog? • Ki szokta sétáltatni a kutyát?
Jill **never** drives in the rush hour.
Jill sohasem vezet/szokott vezetni csúcsforgalomban.
We jog **every other day**. • Minden másnap kocogunk.

A gyakoriságot/ismétlődést időhatározók hangsúlyozhatják.

▶▶ **Gyak. 1., 2., 3., 4., 8.**

2. Glass **breaks** rather easily. • Az üveg könnyen törik.
I **don't like** jazz very much. • Nem nagyon szeretem a dzsesszt.
The castle **stands** on a hilltop. • A vár egy hegytetőn áll.

A *simple present* itt általános megállapításokat, illetve állapotot fejez ki.

▶▶ Gyak. 2., 3., 4., 8.

3. Smith **gets** the ball – and he *scores*!
Smith szerzi meg a labdát – lő – góll!
I **heat** the oil, **add** the beef and **season** it with garlic. • Megmelegítem az olajat, beleteszem a húst, és fokhagymával ízesítem/fűszerezem.

Kommentárokbán, útmutatásokban a *simple present* éppen folyamatban levő és/vagy egymást követő cselekvésekre utal.

▶▶ Gyak. 5., 7.

4. When **does** your train **leave**? • Mikor indul a vonat?
The maths class **starts** at 10. • A matekóra tízkor kezdődik.
To get to the hotel, you **turn** left here, then you **go** straight on.
A szállóhoz forduljon be itt balra, majd menjen egyenesen.

Itt a *simple present* a jövőben biztosan, „menetrendszerűen” bekövetkező eseményt (*“timetable English”*), vagy utasítást, útbaigazítást fejez ki, vö.

A jövő kifejezési formái (i).

▶▶ Gyak. 6., 22., 24.

A present continuous (progressive) tense

Képzése: a *be present* alakjai (*am / is / are*) + a főige *-ing* végződésű alakja.

▶▶ Gyak. 9.

Az alábbi esetekben használjuk

1. What **are** you two **doing** down there?
Mit csináltok ti ketten odalent?

The kids **are watching** Minimax on TV.
A gyerekek a Minimaxot nézik a TV-n.
Don't always talk to me when I'm **reading**.
Ne beszélj mindig hozzám, amikor olvasok.

Itt a *present continuous tense* a beszéd elhangzásakor (vagy általános értelemben) folyamatban levő cselekvést fejez ki.

▶▶ **Gyak. 9., 10., 11., 15.**

- 2.** I'm **walking** to work while the car is in for a service.
Gyalog megyek munkába, amíg az autó szervizben van.
Evans is **scoring** a lot of goals this season.
Evans sok gólt lő ebben az idényben.
Why **are** you **being** so hysterical these days?
Miért vagy olyan hisztérikus mostanában?

Itt mostanában tartó (ideiglenes) állapotot, fennálló helyzetet vagy zajló cselekvést fejezünk ki.

▶▶ **Gyak. 12., 15.**

- 3.** The show **is** just **starting**. • Épp most kezdődik a műsor.
The weather's **getting** colder and colder. • Az idő egyre hidegebb.

Itt egyik állapotból a másikba történő átmenetet érzékeltetünk.

▶▶ **Gyak. 13., 15.**

- 4.** Jack **is always asking** me for money.
Jack állandóan pénzt kér tőlem.
She's **forever annoying** us with her stupid questions!
Örökösen nyaggat minket a buta kérdéseivel!

Itt a cselekvés ismétlődő jellegét hangsúlyozzuk. Zavaró, kellemetlen mi-voltát időhatározó-szók nyomatékosíthatják.

▶▶ **Gyak. 14., 15.**

5. *I'm taking* an exam tomorrow. • Holnap vizsgázom.
When *are* you *getting* married? • Mikor házasodtok össze?

A *present continuous tense* itt a (közel)jövőben bizonyára bekövetkező vagy tervbe vett cselekvést fejez ki (lásd **A jövő kifejezési formái (ii)**).

▶▶ **Gyak. 23., 24.**

A simple és continuous present közti különbség

1. Tom *comes* from England. • Tom angol (nemzetiségű).
Tom *is coming* from England. • Tom Angliából jön/érkezik (éppen most).
2. Joe *is* impolite. • Joe (általában) udvariatlan.
Joe *is being* impolite nowadays. • Joe mostanában udvariatlan.
3. She always *complains*. • Mindig panaszkodik. (ilyen a természete)
She's always *complaining*! • Örökösen panaszkodik! (az agyamra megy vele)
4. The train *leaves* at 1700 hrs. • A vonat (menetrend szerint) 17 órakor indul.
The train *is leaving* in no time. • A vonat azonnal indul.

5. What *do* you *do*? • Mi a foglalkozásod?
What *are* you *doing*? • Mit csinálsz (éppen)?
 6. How *do* you *do*? • <formális üdvözlés valaki bemutatásakor>
How're you *doing*? • Hogy vagy? (laza <AmE>)
- ▶▶ **Gyak. 12., 16., 17., 18., 19., 20., 21.**

A jövő kifejezési formái

Az angolban nem létezik egyetlen jövő idő (*future tense*); a jövő kifejezésére számos nyelvi szerkezet szolgál:

- (i) *A simple present tense*
- (ii) *A present continuous / progressive tense*
- (iii) *A be going to szerkezet*
- (iv) *A simple future tense*
- (v) *A future continuous / progressive tense*
- (vi) *A future perfect tense*
- (vii) *A future perfect continuous / progressive tense*

(i) *A simple present tense* használata a jövőben

1. The London train **leaves** from platform 5.
A londoni vonat az ötödik vágányról indul.
The committee **has** a session tomorrow.
A bizottság holnap ülészik.
Tell me: what **do** we **do** next?
Mondd meg, mi a következő tennivalónk.

Itt a jövőben biztosan bekövetkező/tervbe vett esemény(sor)t fejezünk ki (menetrend, hivatalos program stb.), ill. utasítást, útbaigazítást kérünk vagy kapunk (vö. **A simple present tense 4.**).

▶ **Gyak. 6., 22., 24., 32.**

2. I'll give you a call **before** I *leave*.

Felhívlak, mielőtt elmegyek.

Will you still need me ... **when** I'm 64? (The Beatles)

Akkor is szükséged lesz rám, amikor 64 éves leszek?

Please wait here **till** I *come* back.

Légy szíves várj itt, amíg visszajövök.

If I *travel* to England again I'll visit my friend Jack.

Ha ismét Angliába utazom, meglátogatom Jack barátomat.

You'd better take an umbrella **in case** it *rains*.

Vigyél magaddal ernyőt arra az esetre, ha esne.

Az alárendelő összetett mondatok mellékmondatában jövő idejű igealak helyett *simple present tense* áll. Ennek eltévesztése az egyik leggyakoribb Hunglish* hiba.

▶▶ Gyak. 24., 32.

(ii) A *present continuous tense* használata a jövőben

'Where're you *going* this week-end?' 'I'm *staying* at home.' 'I see. And what're you *doing*?' 'A friend *is coming* to see me.'

„Mit csinálsz a hétvégén?” „Otthon vagyok/leszek.” „Értem. És mit csinálsz/fogsz csinálni?” „Egyik barátom jön látogatóba.”

Itt a (közele) jövőben bizonyára bekövetkező, vagy tervbe vett cselekvést fejezünk ki (vö. **A present continuous tense 5.**).

▶▶ Gyak. 23., 24., 32.

(iii) A *be going to* szerkezet

Képzése: a *go* ige *present continuous* alakjai (*am/is/are going*), + a főige *to*-val álló főnévi igeneve.

* magyar nyelvtanulók tipikus hibája

Az alábbi esetekben használjuk

1. **I'm not going to tell** you this.
Ezt nem fogom/szándékozom elmondani neked.
We're going to spend our holiday in Italy.
Olaszországban töltjük/fogjuk tölteni a szabadságunkat.
Are you really **going to move house** next year?
Tényleg elköltöztök/el akartok költözni jövőre?

Itt a **going to** a *közlést megelőzően elhatározott* szándékra vagy cselekvésre utal. (Tehát az elhatározással egy időben elhangzó kijelentésben nem használható, vö. **A simple future tense 4.**):

'There's no milk at home.' 'OK, then **I'll get** some.', **nem pedig:** *I'm going to get some., mivel a „Nincs tej itthon.” közlés hallatán határozok el valamit („Oké, akkor hozok.”), nem pedig korábban.

▶ **Gyak. 25., 26., 29., 32.**

2. **I'm going to fly** to New York tomorrow.
Holnap repülök New York-ba.
When **are** you **going to talk** to Joe? Mikor beszélsz Joe-val?
Jack's going to give a party on Saturday.
Jack bulit rendez szombaton.

Itt a **going to** a (közeli) jövőben bekövetkező cselekvést fejez ki. Ebben az értelemben „csereszabatos” a *present continuous tense*-szel (vö. fent **(ii)**) és **A present continuous tense 5.**), és a *simple future tense*-szel (lásd ott, **1.**).
I'm flying / I'm going to fly / I'll fly to New York tomorrow.

▶ **Gyak. 25., 26., 29., 32.**

3. Listen to that rumble! There's **going to be** a storm.
Hallgasd csak a dörgést! Vihar készülődik.
I'm shivering with cold; I'm afraid **I'm going to be** ill.
Ráz a hideg; attól tartok, beteg leszek.

Itt a **going to** valószínűséget vagy bizonyosságot fejez ki. (Ha a beszélő valamit csak remél, vagy úgy vél, a *simple future tense* is jó, lásd ott, **1.**):

I think you're **going to get** / you'll **get** there in time.

Azt hiszem, időben odaérsz/odaértek.

We hope his illness **isn't going to** / **won't last** long.

Reméljük, a betegsége nem tart sokáig.

▶▶ **Gyak. 25., 26., 29., 32.**

4. When I get home I'm **going to fix** this dripping tap.

Amikor hazaérek, megjavítom ezt a csöpögő csapot.

If it rains tomorrow, we're **going to pack** our things and leave.

Ha holnap (is) esik, összepakolunk, és elmegyünk.

Az <AmE> tipikusan **going to**-t használ az időhatározói és a feltételes főmondatokban (vö. **A simple future tense 4.**).

▶▶ **Gyak. 32.**

(iv) *A simple future tense*

Képzése: 1. személy: *shall* / *will*, 2. és 3. személy: *will* + a főige **to** nélküli főnévi igeneve. Összevont alakok: *shall* és *will* → **'ll**; *shall not* → **shan't**; *will not* → **won't**.

▶▶ **Gyak. 27.**

Az alábbi esetekben használjuk

1. The new plaza **will open** tomorrow. • Az új pláza holnap nyit.

My brother **will be** 16 years old next week.

A bátyám 16 éves lesz a jövő héten.

We **shan't** / **won't get** back until late at night.

Csak késő éjszakára érünk vissza/fogunk visszaérni.

Itt a *simple future tense* a jövőre vonatkozó tény, ill. biztosan előforduló (szokásos/ismétlődő) cselekvést/történést fejez ki.

▶▶ **Gyak. 27., 28., 29., 31., 32.**

- 2.** I'm sure he **won't call** you till you call him first.
Biztos vagyok benne, hogy nem hív addig, amíg te nem hívod.
They **will** probably **find** their way home all right.
Bizonyára rendben hazatalálnak/haza fognak találni.
I wonder how we **'ll** be able to **get** there in time.
Azon gondolkodom, hogyan tudunk (majd) időben odaérni.

Itt a *simple future tense* jövőre utaló vélekedést, feltételezést, reményt fejez ki, ilyen értelmű igékkel és/vagy valószínűséget jelentő határozószókkal. (A **going to** is jó, lásd ott, **2.**)

▶ **Gyak. 28., 29., 31., 32.**

- 3.** I **'ll see** you again tomorrow. • Vizontlátásra holnap.
We **'ll take** the late night train. • Az éjszakai vonattal megyünk.
I **won't tell** you anything about her.
Semmit sem mondok/fogok mondani róla.

Itt a *simple future tense* szándékot, elhatározást is kifejezhet. Első személy esetén fontos szabály, hogy az *elhatározás a beszéd pillanatában „születik”,* tehát a beszélő *nem* egy már korábbi döntést közöl (erre a **going to** alkalmas, lásd ott, **1.**):

“There's no bread in the house.” „Nincs kenyér itthon.”
‘OK, then I **'ll get** some.’ „Oké, akkor hozok.”, **nem pedig:** *I'm going to get some.

▶ **Gyak. 28., 29., 31., 32.**

- 4.** When I get home I **'ll take** the dog for a walk.
Amikor hazaérek, leviszem a kutyát sétáltatni.
If it rains again tomorrow, we **'ll pack** our things and leave.
Ha holnap is esik, összepakolunk, és elmegyünk.

A <BrE> *simple future tense*-t használ az időhatározói és a feltételes főmondatokban (vö. **going to 4.**).

▶ **Gyak. 31., 32.**

(v) A *future continuous (progressive) tense*

Képzése: a *be future* alakjai (*shall be / will be*) + a főige *-ing* végződésű alakja.

▶▶ Gyak. 30.

Az alábbi esetekben használjuk

1. *This time tomorrow* I *shall / will be doing* my driving test.

Holnap ilyenkor (éppen) vizsgázni fogok autóvezetésből.

When you wake up in the morning we'll *be flying* to London.

Amikor reggel felébredsz, mi már London felé repülünk.

Itt a jövő egy adott időpontjában vagy időszakában éppen zajló, folyamatban levő cselekvést/történést fejezünk ki. Az időpontot határozószó vagy mellékmondat jelezheti.

▶▶ Gyak. 31., 35.

2. I hear you're leaving. We'll all *be missing* you.

Hallom, elmész. Hiányozni fogsz mindnyájunknak.

At six I *shan't / won't be doing* anything special.

Hatkor semmi különöset nem csinálok/fogok csinálni.

Itt a beszélő a jövőre vonatkozó pusztán tény közöl, szándék v. elhatározás kifejezése nélkül (vö. **A simple future tense 3.**).

▶▶ Gyak. 30., 31., 32., 35.

3. Thank God the holidays *will be coming* again.

Hála istennek ismét jön a szünet/szabadság.

Jack *will be telling* dirty jokes at the party as usual.

Jack malac vicceket fog mesélni a bulin, mint mindig.

Itt a jövőben is biztosan előforduló szokásos vagy ismétlődő cselekvést/történést fejezünk ki (vö. **A simple future tense 1.**).

▶▶ Gyak. 31., 35.

A simple és continuous future közti különbség

1. *Say that you will see me again.*

Mondd, hogy újra látni akarsz.

Let's discuss this tomorrow; *we'll be seeing each other anyway.*

Beszéljük ezt meg holnap, úgysis találkozunk. (szokásos, ismétlődő történetre utal, nem fejez ki szándékot)

2. *I won't take the bus;* I'd rather walk.

Nem megyek busszal, inkább sétálok/gyalogolok. (szándék kifejezése vagy tényközlés)

I won't be taking the bus tomorrow either. My office is within walking distance.

Holnap sem busszal megyek. A hivatal gyalog is (kényelmesen) elérhető. (azaz holnap is csak az fog történni, ami általában)

3. *Will you have another drink?* • Meghívhatlak még egy italra?

Will you be having another drink? • Iszol még egyet? (a beszélő csupán érdeklődik)

4. *Will you help us?* • Segítenél nekünk? (segítségkérés)

Will you be helping us too? • Te is segítesz nekünk? (érdeklődés)

5. *He will do what I tell him!*

Márpedig megteszi/meg fogja tenni, amit mondok!

He will be doing what I tell him.

Megteszi/Meg fogja tenni, amit mondok. (olyan ember)

► Gyak. 31., 32.

(vi) A future perfect tense

Képzése: 1. személy: *shall / will*, 2. és 3. személy: *will* + a főige *perfect infinitive* alakja (*have* + az ige 3. szótári alakja).

▶▶ **Gyak. 33.**

Az alábbi esetekben használjuk

1. By 12 noon tomorrow we'll *have landed* at JFK Airport.

Holnap déli 12-re már le is szálltunk a JFK repülőtéren.

By the time you get home the guests *will* probably *have left*.

Mire hazaérsz, a vendégek már valószínűleg el is távoztak.

A *future perfect* itt a jövő egy adott (időhatározóval vagy *simple present tense*-ben álló mellékmonddal kifejezett) időpontjára már befejeződött cselekvést fejez ki.

▶▶ **Gyak. 33., 35.**

2. By the end of November we'll *have known* each other for three years.

November végére már három éve lesz, hogy ismerjük egymást.

By the time we get to the arena, the band *will* surely *have started* playing.

Mire odaérünk az aréna, a banda már biztosan el is kezdett játszani.

Itt a *future perfect* olyan cselekvést/állapotot fejez ki, amely a jövő egy adott (időhatározóval vagy *simple present tense*-ben álló mellékmonddal meghatározott) időpontjában már egy ideje tart (és azon túl is folytatódhat).

▶▶ **Gyak. 33., 35.**

(vii) A *future perfect continuous (progressive) tense*

Képzés: a *be future perfect* alakjai (*shall/will have been*) + a főige *-ing* végződésű alakja.

▶▶ **Gyak. 34.**

Az alábbi esetben használjuk

By March we'll have been living in this place *for* ten years.
Márciusra már tíz éve lesz, hogy ezen a helyen élünk/lakunk.

When I sit the exam I'll have been learning Danish *for* 5 years.
Amikor (majd) vizsgázni megyek, már öt éve tanulok dánul.

A *for* elöljárószóval együtt a *future perfect continuous* a jövő egy adott (időhatározóval vagy *simple present tense*-ben álló mellékmonddal meghatározott) időpontjáig, vagy még azután is tartó állapotot, vagy folyamatban levő cselekvést fejez ki.

▶▶ **Gyak. 34., 35.**

Megjegyzés: a *future perfect continuous tense* használata igen ritka, és akkor is csak állító mondatokban fordul elő.

GYAKORLATOK

Present tenses

1. Képezzen mondatokat **simple present tense**-ben az alábbi információ, és a megadott kérdőszavak segítségével! A (+) állító, a (-) tagadó mondatot, a (?) eldöntendő (Igen/Nem) kérdést jelent. **(A)** ▶ **Simple present tense 1.**

Jack / buy / six / roll / at the baker's / every morning

Példa: Why ...? ⇒ **Why does Jack buy six rolls at the baker's every morning?**

1. (+)
2. (?)
3. Who
4. What
5. Where
6. When
7. How many
8. (-)

2. Alakítsa át a mondatokat a példának megfelelően! **(A)**
▶ **Simple present tense 1&2.**

The Smiths live in York. (*Jack*) ⇒ **Jack lives** in York.

Does Jill like hard rock? (*you*) ⇒ **Do you like** hard rock?

1. You drive too fast. (*your friend*)
.....

2. Do you like cats? (*Kate*)

.....

3. I don't normally stay up late. (*my brother*)

.....

4. What musical instrument does Peter play? (*you*)

.....

5. Glasses break easily if you drop them. (*glass*)

.....

6. My dogs only listen to me sometimes. (*my sister*)

.....

7. This bus runs every five minutes. (*these buses*)

.....

8. Do the boys next door really keep monkeys? (*the boy*)

.....

